

PRAKSISOVERSIGT · ARVERET OG DØDSBOSKIFTE

Praksisoversigt over dødsgaver og dødslejegaver (arveloven § 93)

Afgrænsningen mellem livsgaver og dødsdispositioner efter arveloven § 93

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 20 afgørelser · 2007-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Arveloven § 93 underlægger to gavetyper testamentsreglerne: gaver givet i levende live, men bestemt til at opfyldes efter giverens død (§ 93, stk. 1, nr. 1 – egentlige dødsgaver), og gaver givet kort før døden på et tidspunkt, hvor døden måtte anses for nært forestående og giveren var klar over dette (§ 93, stk. 1, nr. 2 – dødslejegaver). Bestemmelsen viderefører den tidligere arvelovs § 70, og forarbejderne fastslår udtrykkeligt, at ældre retspraksis efter § 70 om afgrænsningen mellem dødsgaver og livsgaver fortsat er vejledende. Praksis er domineret af Højesterets kendelse af 20. oktober 2023, hvor gaver på 460.200 kr. overført to dage før dødsfaldet blev kvalificeret som dødslejegaver og medregnet i boafgiftsgrundlaget efter boafgiftsloven § 1 – også selv om ingen arving anfægtede gavernes gyldighed.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Arveloven § 93, stk. 1, nr. 2, opstiller en dobbelt betingelse: døden skal objektivt have været nært forestående, OG giveren skal subjektivt have været klar over dette – begge led afgøres ved en konkret bevisbedømmelse.
- 02** Højesteret fastslog i Sag 21/2023, at værdien af gaver omfattet af arveloven § 93 skal medregnes ved opgørelsen af de værdier, en afdød efterlader sig, jf. boafgiftsloven § 1 – også selv om ingen arving vil anfægte gavernes gyldighed.
- 03** Der kræves ikke en udtrykkelig lægelig erklæring om, at døden var nært forestående; retten foretager en samlet bedømmelse af journalmateriale, plejhjemsnotater, gavens størrelse og den tidsmæssige nærhed til dødsfaldet.
- 04** Gavernes størrelse indgår også i vurderingen af det SUBJEKTIVE led – Højesteret lagde vægt på, at gavebeløbene udgjorde knap halvdelen af giverens formue, da retten vurderede, om han var klar over sin nært forestående død.
- 05** At de enkelte gavebeløb svarer præcis til de afgiftsfrie bundbeløb i boafgiftsloven § 22 taler for, at der er tale om en dødsdisposition og ikke en spontan livsgave.
- 06** Tidsafstanden er central: hvor gaven er givet mere end et år før dødsfaldet, finder § 93, stk. 1, nr. 2, som udgangspunkt ikke anvendelse – jf. SKM2021.125.BR og SKM2022.240.ØLR.

- 07** Bevisbyrden påhviler den, der påstår, at gaven er en døds gave eller dødslejegave og derfor skal underkastes testamentsreglerne.
- 08** Omfattes en gave af § 93, skal testamentsreglerne være iagttaget – både formkravene i arveloven §§ 63-66 (notar-, vidne-, nød- og indbotestamente) og reglerne om testationskompetencen, navnlig tvangsarvereglerne i §§ 5 og 10.
- 09** Henvisningen til testamentsreglerne omfatter også reglen om, at testamenter frit kan tilbagekaldes, medmindre der er afgivet uigenkaldelighedserklæring efter arveloven § 68.
- 10** Giver en gave på et tidspunkt, hvor giveren urigtigt anså sin død for nært forestående, kan gaven ifølge forarbejderne kræves tilbageleveret efter læren om urigtige forudsætninger; kræves den ikke tilbageleveret, er der tale om en livsgave.
- 11** Sædvanlige gaver er undtaget efter § 93, stk. 2 – fødselsdags-, bryllups- og konfirmationsgaver mv. – men afgiftsfrihed efter boafgiftsloven § 22 gør ikke i sig selv en gave sædvanlig.
- 12** Ved bedømmelsen af, om en gave er sædvanlig, ses på giverens indkomst- og formueforhold, hvad der tidligere er givet, og om værdien står i misforhold til giverens kår; praksis efter konkursloven § 64, stk. 3, om lejlighedsgaver er vejledende.
- 13** En klausul i et gælds brev om årlig nedskrivning med de afgiftsfrie beløb udgør et bindende gaveløfte i levende live – ikke en døds gave efter § 93, stk. 1, nr. 1 – jf. Landsskatterettens afgørelse i sag 24-0035086.
- 14** Kvalifikationen efter arveloven § 93 hører under skifteretterne, ikke under Skatteforvaltningen; usikkerhed herom kan begrunde afvisning af en anmodning om bindende svar, jf. SKM2022.532.SR.
- 15** Skifterettens afgiftsberegning kan påklages til skifteretten inden 4 uger efter dødsboskifteloven § 80, stk. 3; indgives klage ikke rettidigt, er afgiftsberegningen endelig.

§ 1 To gavetyper under testamentsreglerne – ordlyden af arveloven § 93

Arveloven § 93 er en afgrænsnings- og henvisningsregel. Den fastslår ikke selvstændige gyldighedsbetingelser, men bestemmer, at reglerne om testamente finder tilsvarende anvendelse på to gavetyper. Bestemmelsens fulde ordlyd er:

Stk. 1. Reglerne om testamente finder tilsvarende anvendelse på gaver, der

- 1. gives i giverens levende live, men som er bestemt til at opfyldes efter giverens død, og*
- 2. er givet kort før giverens død på et tidspunkt, hvor døden må anses for nært forestående og giveren var klar over dette.*

Stk. 2. Stk. 1, nr. 2, gælder ikke for sædvanlige gaver.

De to numre dækker retligt forskellige situationer:

•

§ 93, stk. 1, nr. 1 – egentlige dødsgaver. Her er selve *opfyldelsen* udskudt til efter dødsfaldet. Det afgørende er dispositionens indhold, ikke hvor tæt på døden den blev truffet. Bestemmelsen rammer fx et gavebrev, hvorefter et aktiv først skal overgå ved giverens død, eller en aftale om, at en gæld skal bortfalde ved kreditors død.

- **§ 93, stk. 1, nr. 2 – dødslejegaver.** Her er gaven fuldbyrdet i levende live, men på et tidspunkt så tæt på døden, at den reelt disponerer over dødsboet. Det afgørende er den tidsmæssige og subjektive kontekst, ikke gavens indhold.

Retsvirkningen er i begge tilfælde, at hele det testamentariske regelsæt skal iagttages – både formkravene og reglerne om testationskompetence. Er de ikke iagttaget, kan gaven tilsidesættes over for arvingerne. Uafhængigt heraf har kvalifikationen en afgiftsretlig konsekvens: værdien medregnes ved opgørelsen af de værdier, afdøde efterlader sig, jf. [boafgiftsloven § 1, stk. 1](#).

Gensidigt bebyrdende aftaler falder uden for bestemmelsen, medmindre der foreligger et gavemoment. Livsgaver – de langt fleste overførsler mellem nærtstående – falder helt uden for arvelovens regulering.

Denne oversigt behandler alene den arveretlige kvalifikation efter § 93. Testamenters generelle gyldighed, tvangsarvberegning og uskiftet bo behandles i [arveret](#), den almindelige dødsbobehandling i [dødsboskifte](#) og selve afgiftsberegningen i [gaveafgift-arvebeskatning](#).

LOV

[Arveloven § 93, stk. 1, 2](#)[Boafgiftsloven § 1, stk. 1](#)

§ 2 Forarbejderne: videreførelse af arvelovens § 70 og en begrænset udvidelse af dødslejegabet

Arveloven § 93 er ren original-forarbejde. Paragraffen har aldrig været ændret siden vedtagelsen, og der foreligger ingen vedtagne-men-ikke-konsoliderede ændringer. Bemærkningerne i Forslag til Arvelov (L 100, folketingsåret 2006-07) er derfor den autoritative fortolkningskilde, og de er usædvanligt udførlige.

Udgangspunktet er kontinuitet:

Bestemmelsen viderefører den gældende arvelovs § 70 med enkelte ændringer og har ligesom den gældende bestemmelse til formål at fastslå, at livsgaver falder uden for reguleringen i arveloven, og retspraksis efter arvelovens § 70 om afgrænsningen mellem dødsgaver og livsgaver vil fortsat være vejledende. Gensidigt bebyrdende aftaler er som hidtil ikke omfattet af bestemmelsen, medmindre der foreligger et gavemoment.

Dette er praktisk vigtigt: retspraksis fra tiden før 2008 – herunder ældre afgørelser om afgrænsningen mellem døds gave og livsgave – er fortsat anvendelig ved fortolkningen af § 93.

To ændringer blev dog gennemført. For det første blev udtrykket »gaveløfte« i den tidligere § 70 erstattet af »gave« i nr. 1, netop for at understrege, at en døds gave er en ren dødsdisposition uden aftaleelement. For det andet blev dødslejegabet i nr. 2 udvidet:

Stk. 1, nr. 2, indebærer en begrænset udvidelse af dødslejegabet i den gældende arvelovs § 70, idet reglerne om testamenter efter forslaget skal anvendes på gaver, der er givet kort før giverens død på et tidspunkt, hvor døden måtte anses for nært forestående, og giveren var klar over dette. Bestemmelsen medfører, at det må afgøres ved en konkret bevisbedømmelse, om døden måtte anses for nært forestående, og om giveren var klar over dette. Giverens forestilling

herom bør sammenholdes med de foreliggende oplysninger om omstændighederne i forbindelse med sygdommens karakter og forløb. Det må i øvrigt overlades til retspraksis at fastlægge det nærmere indhold af kravet om, at giveren skal forudse sin død som nært forestående.

Forarbejderne opstiller dernæst det kriterium, der bærer hele afgrænsningen mod livsgaven:

Det afhænger ligeledes af en konkret vurdering, om gaven reelt er udtryk for en gave fra dødsboet, eller om giveren snarere realiserede en allerede eksisterende plan om at yde en livsgave. I vurderingen indgår en bedømmelse af givers og modtagers forhold og også af arvingernes forhold, hvis de tidligere har modtaget tilsvarende gaver. Endvidere vil gavens art og værdi naturligvis spille en rolle.

Den underliggende analyse ligger i Justitsministeriets [betænkning nr. 1473/2006 om revision af arvelovgivningen mv.](#), kapitel 17 »Dødsgaver mv.«. Arvelovsudvalget overvejede at flytte bestemmelsen til kapitlet om oprettelse af testamente, men fastholdt en selvstændig placering:

Som afgrænsnings- og henvisningsregel tjener reglen imidlertid et vigtigt praktisk formål, og bestemmelsen har givet anledning til en omfattende retspraksis.

Udvalget tog samtidig stilling til den teoretiske strid om døds gavens karakter. Hidtil havde en døds gave i litteraturen været betragtet som en mellemform mellem en livsdisposition og en dødsdisposition, hvor gaveløftet skulle opfylde både kravene til en gyldig gaveretshandel og kravene til en testamentarisk disposition. Efter at Eigil Lego Andersen i disputatsen *Gavebegrebet* (1988) havde forkastet synspunktet om et kontraktselement, konkluderede udvalget:

Udvalget kan tilslutte sig, at døds gaver er rene dødsdispositioner og foreslår, at dette bliver afspejlet i bestemmelsen ved at erstatte ordet ”gaveløfter” med ordet ”gaver”. Udvalget kan for så vidt også tilslutte sig, at arvelovens § 70 herefter reelt kan forekomme overflødig. Når udvalget alligevel foreslår, at reglen videreføres i den nye arvelov, skyldes det, at den fortsat vil have et pædagogisk og afgrænsende formål ved at fastslå, at den type gaver, der er beskrevet i bestemmelsen, kræver iagttagelse af testamentsformerne.

Den praktiske konsekvens er, at en døds gave – i modsætning til hvad der tidligere blev antaget – ikke er bindende mellem parterne og frit kan tilbagekaldes af giveren, ligesom et testamente.

LOV

[ArveLoven § 93, stk. 1, 2](#)

§ 3 Den dobbelte betingelse i § 93, stk. 1, nr. 2 – Højesterets kendelse af 20. oktober 2023

Den centrale afgørelse på området er Højesterets kendelse af 20. oktober 2023, som findes i praksissamlingerne under både [Sag 21/2023](#) og [BS-21/2023-HJR](#). Sagen kom til Højesteret efter Procesbevillingsnævnets 3.-instansbevilling af 15. marts 2023, [22/21204](#), hvor det principielle spørgsmål var, om der overhovedet var hjemmel i boafgiftsloven til at medregne dødslejegaver i bobeholdningen.

Sagsforløbet var kort og tæt:

Dato	Begivenhed

18.-26. juli 2021	B, 77 år, indlagt på Regionshospital Viborg med lungebetændelse efter fejlsynkning
26. juli 2021	Udskrevet til plejehjem i svækket tilstand; sondeernæring fravalgt
2. august 2021	Plejhjemsnotat om kritisk tilstand; B og sønnen A aftaler gaveoverførsler
5. august 2021	A overfører 6 × 68.700 kr. til børnebørn og 2 × 24.000 kr. til svigerbørn – i alt 460.200 kr.
7. august 2021	B afdør ved døden
1. juni 2022	Skifteretten i Viborg medregner gaverne som dødslejgaver; boafgift 49.902,60 kr.
9. september 2022	Vestre Landsret stadfæster 2-1, jf. BS-204/2022-VLR
20. oktober 2023	Højesteret stadfæster

Bobeholdningen udgjorde 490.084 kr. før tillægget af gaverne og 950.284 kr. efter – dvs. gaverne udgjorde knap halvdelen af Bs formue.

Højesteret afgjorde først hjemmelsspørgsmålet:

Højesteret finder, at boafgiftslovens § 1 i overensstemmelse med forarbejderne og fast landsretspraksis med henblik på at modvirke omgåelse skal forstås således, at værdien af gaver, som er omfattet af arvelovens § 93, skal medregnes ved opgørelsen af de værdier, som en afdød person efterlader sig. Dette gælder, selv om ingen arving vil anfægte gavernes gyldighed.

Boet havde gjort gældende, at der manglede hjemmel, fordi den tidligere arveafgiftslovs udtrykkelige omgælsesbestemmelse ikke var videreført i [boafgiftsloven § 1](#). Højesteret afviste dette: henvisningen til arvelovens regler om testamenter og dødsleger ligger allerede i lovens ordlyd og forarbejder, og der kræves ingen selvstændig omgælsesbestemmelse.

Herefter foretog Højesteret bevisbedømmelsen af de to led i § 93, stk. 1, nr. 2:

B gav ifølge A gaverne under et besøg på plejehjemmet X den 2. august 2021, og A overførte gavebeløbene den 5. august 2021. Gaverne er således givet kort før Bs død den 7. august 2021.

Det må efter journaludskrifterne fra Regionshospital Viborg og fra plejehjemmet X lægges til grund, at B var træt og svækket efter indlæggelsen. Han havde fravalgt at få ernæring via sonde og havde svært ved at indtage ernæring på naturlig måde.

Af plejhjemmets notat den 2. august 2021 fremgår, at B og hans familie var klar over, at hans tilstand var kritisk, og at der blev truffet aftale med A om, hvordan plejehjemmet skulle forholde sig, hvis Bs tilstand blev forværret, eller B døde.

Og konklusionen:

Højesteret finder, at det efter oplysningerne om Bs helbred må lægges til grund, at Bs død var nært forestående, da gaverne blev givet. Endvidere finder Højesteret, også når gavernes størrelse tages i betragtning, at B på dette tidspunkt var klar over, at hans død var nært forestående.

Højesteret finder herefter, at gaverne er dødslejegaver som beskrevet i arvelovens § 93, og at værdien af gaverne som følge heraf skal medregnes ved opgørelsen af de værdier, som B har efterladt sig, jf. boafgiftslovens § 1.

Bemærk formuleringen »også når gavernes størrelse tages i betragtning«. Gavernes objektive omfang indgår hos Højesteret ikke alene i vurderingen af, om der reelt er tale om en dødsdisposition, men også som et bevismoment for det **subjektive** led – giverens egen forestilling om, at døden var nært forestående.

LOV	ArveLoen § 93, stk. 1	Boafgiftsloven § 1, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afgørelse om dødslejegaver og beregning af boafgift		20.10.2023
	Landsretten · Landsrettens stadfæstelse af kendelse om dødslejegaver og boafgift		09.09.2022
	Procesbevillingsnævnet · 3.-instansbevilling om hjemmel i boafgiftsloven til medregning af dødslejegaver i bobeholdningen		15.03.2023

Bevisbedømmelsen af »nært forestående død« – dissensen i Vestre Landsret

Dissensen i [BS-204/2022-VLR](#) belyser, hvor bevistemaets grænse ligger. Landsdommer Rasmus Foged ville tage boets påstand til følge og lagde vægt på:

- at overlægens journalnotat af 26. juli 2021 beskrev tilstanden som **reversibel**,
- at egen læge blev bedt om at vurdere fortsat behandling, og
- at der ikke forelå nogen udtrykkelig lægelig konstatering af, at døden var nært forestående.

Flertallet – og efterfølgende Højesteret enstemmigt – lagde derimod vægt på det **samlede** billede: journalmaterialet, plejhjemsnotatet af 2. august 2021 om aftaler for tilfælde af forværring eller dødsfald, fravalget af sondeernæring, gavernes størrelse og den tidsmæssige nærhed.

Det praktiske udbytte af sammenstillingen er følgende bevismønster:

- **Der kræves ikke en lægefaglig erklæring om nært forestående død.** Retten foretager sin egen samlede vurdering på grundlag af de foreliggende helbredsoplysninger. En journalpassus om reversibilitet udelukker ikke, at betingelsen er opfyldt.
- **Plejhjems- og hospitalsnotater vejer tungt** – særligt notater om, at patienten og familien er informeret om, at tilstanden er kritisk, og notater om palliative aftaler eller aftaler om, hvordan personalet skal forholde sig ved dødsfald.
- **Behandlingsfravalg er et stærkt indicium** for både det objektive og det subjektive led. Fravalg af sondeernæring, af genoplivning eller af indlæggelse ved forværring taler for, at både lægerne og patienten selv anså døden for nært forestående.
- **Gavens størrelse i forhold til formuen** indgår som selvstændigt bevismoment. Da gaverne udgjorde knap halvdelen af formuen, var det vanskeligt at forklare dispositionen som andet end en fordeling af boet.
- **At beløbene svarer præcis til de afgiftsfrie bundbeløb i [boafgiftsloven § 22, stk. 1](#) og [stk. 2](#)** peger mod en planlagt afgiftsdisposition frem for en spontan livsgave. Højesteret bemærkede udtrykkeligt, at de enkelte gaver svarede til de maksimalt afgiftsfrie beløb.

Bevisbyrden påhviler den, der påberåber sig, at gaven er en dødslejegave og derfor skal underkastes testamentsreglerne – typisk en forbigået arving eller skatteforvaltningen. I den konkrete sag var det skifteretten, der af egen drift tillagde gaverne bobeholdningen som led i afgiftsberegningen efter [dødsboskifteloven § 79, stk. 3](#) og [§ 80](#).

LOV

[ArveLoVen § 93, stk. 1](#)[BoafgiftsLoVen § 22, stk. 1, 2](#)[Dødsboskifteloven § 79, stk. 3](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afgørelse om dødslejegaver og beregning af boafgift

20.10.2023

Landsretten · Landsrettens stadfæstelse af kendelse om dødslejegaver og boafgift

09.09.2022

Når § 93 ikke finder anvendelse – tidsafstand og den realiserede livsgaveplan

§ 5

Praksis viser tydeligt, at § 93 er en undtagelsesregel. Hovedreglen er, at en gave er en livsgave, der falder helt uden for arvelovens regulering.

Tidsafstanden er det første filter. I byrettens dom af 29. januar 2021, [SKM2021.125.BR](#), havde en søster den 28. april 2016 underskrevet et dokument benævnt »Arveforskud«, hvorved en gæld på 500.000 kr. blev eftergivet, med tilføjelsen at kravet »frafalder ... ved min og/eller min brors bortgang eller eventuel salg af ejendommen«. Søsteren døde den 30. juli 2017. Retten afviste begge led af § 93 i én sætning:

Da arveforskuddet ikke var bestemt til at skulle opfyldes efter NSs død, og dokumentet blev udfærdiget mere end et år før NSs død, og der ikke er ført bevis for, at arveforskuddet blev givet på et tidspunkt, hvor NSs død måtte anses for nært forestående, finder reglerne om testamenter ikke anvendelse.

Østre Landsret stadfæstede ved dom af 11. april 2022, [SKM2022.240.ØLR](#). Landsretten lagde til grund, at gælden var eftergivet allerede ved dokumentets underskrivelse, og at der derfor forelå en gave ydet i 2016 – med den konsekvens, at modtageren blev indkomstskattepligtig, fordi gaver mellem søskende falder uden for personkredsen i [boafgiftsloven § 22](#). Appellanten havde under sagen anført, at søsteren var dement og stærkt medicineret, og at man »måtte antage, at døden var nært forestående«. Det var ikke tilstrækkeligt: Skatteministeriet fremhævede, at der ikke var »nogen tidsmæssig sammenhæng mellem beløbets overdragelse og søsterens død«, og landsretten tiltrådte byrettens begrundelse.

Det andet filter er forarbejdernes sondring mellem »en gave fra dødsboet« og »en allerede eksisterende plan om at yde en livsgave«. Her får det betydning, om modtageren og de øvrige arvinger tidligere har modtaget tilsvarende gaver. Et fast mønster af årlige gaver til alle børnebørn på samme niveau peger mod en realiseret livsgaveplan, selv om den sidste udbetaling falder tæt på dødsfaldet. Omvendt peger en enkeltstående, samlet udlodning til en bredere kreds – uden fortilfælde – mod en dødsdisposition. I Højesterets sag forelå ingen oplysninger om tidligere tilsvarende gaver, og gaverne blev truffet ved én aftale den 2. august 2021.

Det tredje filter er læren om urigtige forudsætninger. Forarbejderne udtaler:

En gave, der gives på et tidspunkt, hvor giveren urigtigt anså sin død for nært forestående, men uden iagttagelse af testamentsreglerne, kan formentlig kræves tilbageleveret efter læren om urigtige forudsætninger. Hvis giveren ikke kræver gaven tilbageleveret, er der tale om en livsgave.

Kommer giveren sig, kan gaven altså tilbagesøges – men gør han ikke det gældende, konverteres dispositionen til en almindelig livsgave. Tilsvarende bemærker forarbejderne, at døds-gaver som andre dødsdispositioner kan

være ugyldige på grund af tvang, svig, udnyttelse eller urigtige forudsætninger, og at en gave kan tilsidesættes på grund af bristende forudsætninger.

LOV

ArveLovent § 93, stk. 1

BoafgiftsLovent § 22

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afgørelse om dødslejegaver og beregning af boafgift

20.10.2023

§ 6 **Egentlige dødsgaver efter § 93, stk. 1, nr. 1 – gældsbortfald ved kreditors død**

Bestemmelsen i [§ 93, stk. 1, nr. 1](#) rammer gaver, hvis *opfyldelse* er udskudt til efter dødsfaldet. I praksis er den mest omdiskuterede anvendelse konstruktioner, hvor et familielån skal bortfalde ved långiverens død.

Skatterådet behandlede spørgsmålet i det bindende svar [SKM2022.532.SR](#) af 25. oktober 2022 (j.nr. 22-0562086). Låntager og långiver ønskede at udarbejde en allonge til et eksisterende anfordringsgældsbrev. Af Den juridiske vejledning fremgår, at der ved behandlingen forelå usikkerhed om »allongens gyldighed i forhold til arvelovens § 93, stk. 1, nr. 1« – dvs. om der reelt var tale om en gave, som »var bestemt til at blive opfyldt efter långiverens død«, og som dermed skulle opfylde testamentsreglerne. Afgørelsen indgår i Den juridiske vejledning under afsnittet om afvisning som følge af usikre omstændigheder i øvrigt. Landsskatteretten ændrede efterfølgende afgørelsen ved [SKM2024.52.LSR](#) af 13. december 2023.

Pointen for praktikerer er, at den arveretlige kvalifikation efter § 93 er en **civilretlig forudsætning**, som skatteforvaltningen ikke selvstændigt kan afgøre. Kvalifikationen hører under skifteretterne, og usikkerhed herom kan i sig selv begrunde, at en anmodning om bindende svar afvises.

Et beslægtet – men retligt adskilt – tilfælde er det gældsbrev, der blot **forfalder** ved kreditors død. I Højesterets kendelse af 26. marts 2026, [BS-54509/2025-HJR](#), var boets aktiv bl.a. et gældsbrev på 2.306.010 kr. dateret 7. februar 2014, som forfaldt ved långiverens død. En sådan klausul gør ikke fordringen til en døds gave – den er tværtimod et aktiv, der skal medtages i boopgørelsen og modregnes i arvingens arv. Højesteret fastslog, at tvisten om fordringens eksistens vedrører arvefordelingen og derfor skal behandles efter [dødsboskifteloven § 54, stk. 2](#), jf. [§ 89, stk. 1](#), således at det er arvingen, der må anlægge sag.

Grænsen mellem et bindende gaveløfte i levende live og en døds gave er belyst i Landsskatterettens afgørelse af 31. oktober 2024, [24-0035086](#). Gældsbrevene mellem mor og søn indeholdt følgende klausul:

Lånet afskrives eller nedskrives årligt i henhold til arvelovens satser og tilgår [klageren] som arvebeløb, og at dette sker første gang den 22. november 2017.

Landsskatteretten fandt, at klausulen udgjorde et **bindende gaveløfte**, som blev bindende, da det kom til modtagerens kundskab, og at hele hovedstolen derfor var en afgiftspligtig gave i det år, gældsbrevet blev modtaget – 500.000 kr. i 2017 og 125.000 kr. i 2020. Dispositionen var dermed en livsgave, ikke en døds gave efter § 93, stk. 1, nr. 1. At boopgørelsen efterfølgende angav beløbene som udestående fordringer, kunne ikke ændre dette, »idet gaveløftet allerede var afgivet, og midlerne dermed var gaver i moderens levende live«.

En ældre illustration af § 93, stk. 1, nr. 1, er Østre Landsrets kendelse af 20. september 2001, [SKM2001.649.ØLR](#), hvor gaver ydet ved udstedelse af pantebreve i afdødes faste ejendom til tre sønner skulle medregnes til bomassen, fordi gaven ikke kunne anses for effektueret inden dødsfaldet. Der skulle derfor svares boafgift også af gaverne.

LOV	ArveLoVen § 93, stk. 1	Dødsboskifteloven § 54, stk. 2	Dødsboskifteloven § 89, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret: Bestridt gældsbrev mod arving skal behandles efter dødsboskiftelovens § 54, stk. 2 – arvingen må anlægge sag 26.03.2026 Landsskatteretten · Kvalificering af pengeoverførsler som gaver pga. gaveløfte i gældsbreve samt forrentning af gaveafgift 31.10.2024		

§ 7 Formkravene – hvilke testamentsformer skal en § 93-gave opfylde?

Når en gave omfattes af § 93, følger det af forarbejderne, at »testamentsreglerne skal være iagttaget«, herunder »reglerne om testamentsformerne«. Arvelovsudvalget præciserede i [betænkning nr. 1473/2006](#):

Henvisningen til reglerne om testamente indebærer, at en døds gave skal opfylde kravene til et notartestamente ... eller et midlertidigt testamente oprettet for en advokat ... Hvis det aktiv, der bortgives, må anses for omfattet af begrebet sædvanligt indbo og personlige effekter, vil der gyldigt kunne rådes over aktivet ved en skriftlig erklæring, der er underskrevet af testator ... Er betingelserne opfyldt, vil en dødslejegave tillige kunne anses for et nødtestamente.

Betænkningens paragrafhenvvisninger følger lovudkastets nummerering. I den vedtagne arvelov er de relevante bestemmelser [§§ 63-66](#):

Form	Bestemmelse	Krav
Notartestamente	§ 63	Skriftligt, underskrevet eller vedkendt for notar, med notarpåtegning om identitet, testationsevne og tilstedeværende personer
Vidnetestamente	§ 64	Skriftligt, underskrevet under samtidig tilstedeværelse af to habile vidner, der straks underskriver
Nødtestamente	§ 65	Ved sygdom eller andet nødstilfælde: på en hvilken som helst måde – bortfalder efter 3 måneder uden hindring
Indbotestamente	§ 66	Sædvanligt indbo og personlige effekter: dateret og underskrevet erklæring

Notarens pligter er nærmere reguleret i [notarialbekendtgørelsen](#). Efter [§ 11](#) skal notarialattesten ved en testamentarisk disposition indeholde oplysning om notarens vurdering af, om testator er i stand til fornuftmæssigt at oprette dispositionen, og om hvilke personer der er til stede. Efter [§ 7](#) skal opretteren godtgøre sin identitet og dokumentere sit personnummer.

Nødtestamentet er i praksis den redningsplanke, der er relevant for dødslejegaver, netop fordi begge institutter forudsætter en akut situation. Skifteretten i Aarhus tog stilling til grænsen i [SKS-1305/2017-ARH](#) af 2. maj 2018, hvor et nødtestamente blev oprettet om formiddagen den 2. juni 2016 og afdøde døde samme aften kl. 21.45. Retten udtalte:

Det er derfor godtgjort, at afdøde på dette tidspunkt på grund af sygdom ikke var i stand til at indfinde sig på et notarkontor, og at han på bopælen, hvor der ikke var andre tilstede end advokaten, som kunne optræde som testamentsvidne, og hvor der heller ingen mulighed var for inden for kort tid at tilkalde et yderligere vidne, heller ikke havde mulighed for at oprette et vidnetestamente.

Afdøde har derfor ikke på dette tidspunkt været i stand til at oprette et vidne- eller notartestamente. Der har således foreligget en sådan nødstituation, at betingelserne for at oprette nødtestamentet var opfyldt.

Modsat gik det i [SKS-855/2015-KOL](#) af 18. januar 2016, hvor nødtestamentet blev afvist, og forsikringsydelse i stedet tilfaldt nærmeste pårørende efter loven. Sammenholdt viser afgørelserne, at nødtilstanden vurderes strengt: har der været en reel mulighed for at tilkalde et andet vidne eller en notar til bopælen, er betingelsen i [§ 65, stk. 1](#) ikke opfyldt.

At det formelle spor har praktisk vægt, illustreres af [BS-63558/2023-GLO](#), hvor en arvings søgsmål om testamentets gyldighed blev afvist under henvisning til manglende retlig interesse, og af [BS-5597/2019-BOR](#) om gyldighed af en ophævelsesægtepagt og testamentsfortolkning.

LOV	ArveLoVen § 63	ArveLoVen § 64	ArveLoVen § 65, stk. 1	ArveLoVen § 66	
PRAKSIS	Byretten · Sag om arvingens retlige interesse til at anfægte testamente afvist af Skifteretten Byretten · Sag om gyldighed af ophævelsesægtepagt og testamentsfortolkning Byretten · Gyldighed af nødtestamente - Samlevers arveret Byretten · Nødtestamente afvist - forsikringsydelse til nærmeste pårørende efter loven				17.07.2024 08.04.2022 02.05.2018 18.01.2016

§ 8 Tilbagekaldelighed og testationskompetence – tvangsarv og uskiftet bo

Henvisningen til testamentsreglerne rækker videre end formkravene. Forarbejderne fastslår:

Henvisningen til testamentsreglerne omfatter også bestemmelserne om, at testamenter frit kan tilbagekaldes, medmindre der er afgivet uigenkaldelighedserklæring ... Dødsgever vil som andre dødsdispositioner kunne være ugyldige på grund af eksempelvis tvang, svig, udnyttelse eller urigtige forudsætninger, og en gave vil kunne tilsidesættes på grund af bristende forudsætninger.

Tilbagekaldeligheden er den mest markante konsekvens af, at dødsgaven anses for en ren dødsdisposition. Giveren kan frit tilbagekalde en døds gave efter [§ 93, stk. 1, nr. 1](#), medmindre der er afgivet uigenkaldelighedserklæring i overensstemmelse med [arveloven § 68](#), hvorefter en erklæring om ikke at ville oprette eller tilbagekalde testamente skal afgives i overensstemmelse med reglerne om oprettelse af testamente. Modtageren af en døds gave har således ingen sikret retsstilling før dødsfaldet.

De processuelle krav til en tilbagekaldelse er belyst i skifterettens dom af 8. januar 2024, [BS-3757/2022-ARH](#), hvor en ensidig tilbagekaldelse af et gensidigt testamente blev meddelt medtestator ved e-mail. Retten lagde – med henvisning til [betænkning nr. 1473/2006](#) – til grund, at meddelelsen efter [arveloven § 80](#) er gyldig, når den er »kommet frem«, dvs. når det blot er muligt for modtageren at gøre sig bekendt med indholdet; faktisk kundskab kræves ikke. Procesbevillingsnævnet har den 29. august 2025 meddelt 3.-instansbevilling i en beslægtet sag om netop meddelelseskravet, [25/08851](#).

Testationskompetencen er den anden begrænsning. Forarbejderne fremhæver »reglerne om testationskompetencen, herunder navnlig respekten af tvangsarvereglerne«. Efter [arveloven § 62, stk. 1](#) kan en arvelader råde over sine ejendele ved testamente »jf. dog §§ 5, 10 og 11«. Det indebærer konkret:

- [§ 5, stk. 1](#): En fjerdedel af en livsarvings arvelod er tvangsarv. Efter [stk. 2](#) kan arveladeren ved testamente begrænse arvelodden til hvert af sine børn til 1.000.000 kr. (reguleret efter § 97).
- [§ 10](#): En fjerdedel af ægtefællens arvelod er tvangsarv.

En døds gave, der krænker tvangsarven, kan derfor tilsidesættes af den tvangsarveberettigede i samme omfang som en testamentarisk bestemmelse.

Uskiftet bo udgør en selvstændig begrænsning. Har ægtefæller ved fælles testamente truffet en bestemmelse om arvns fordeling efter den længstlevendes død, som den længstlevende ikke kan tilbagekalde, kan den længstlevende efter [arveloven § 83, stk. 1, nr. 1](#) ikke tilsidesætte bestemmelsen ved at give gaver, hvis værdi står i misforhold til formuen. Efter [§ 83, stk. 2](#) kan en arving efter førstafdøde kræve dispositionen omstødt, hvis modtageren vidste eller burde vide dette. Denne omstødelsesadgang gælder ved siden af – og uafhængigt af – kvalifikationen efter § 93.

Højesterets dom af 14. november 2024, [BS-3654/2024-HJR](#), illustrerer en gældseftergivelse foretaget af en længstlevende, der hensad i uskiftet bo. Anfordringsgældsbrevene på hver 37.214.661 kr. blev eftergivet den 30. december 2013, og Højesteret fastslog, at værdien som klart udgangspunkt skulle ansættes til pålydende:

Hvis der i en sådan situation er tale om et anfordringsgældsbrev, der er udstedt mellem nærtstående, er rente- og afdragsfrit og ikke indeholder en løbetid, finder Højesteret, at værdien som det klare udgangspunkt må ansættes til gældsbrevets pålydende (kurs 100), jf. herved bl.a. UfR 2011.2590 H.

Det var i den forbindelse afgørende, at modtagerne måtte forventes at ville modtage en arv, der væsentligt oversteg gælden. Sagen er dermed et eksempel på, at udsigten til arv indgår i den økonomiske vurdering af gaver mellem nærtstående – også når gaven ikke kvalificeres efter § 93. Beslægtede afgrænsninger findes i [rentefrit-familielaan-anfordringslaan-gaveafgift](#).

LOV	Arveloven § 5, stk. 1, 2	Arveloven § 10	Arveloven § 62, stk. 1	Arveloven § 68
	Arveloven § 83, stk. 1, 2			
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom i sag om gaveafgift ved gældseftergivelse: Værdiansættelse af anfordringsgældsbreve mellem nærtstående			14.11.2024
	Byretten · Enke tabte sag om tilbagekaldelse af testamente – E-mail anset for gyldig meddelelse			08.01.2024
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om gyldig tilbagekaldelse af fælles gensidigt testamente og kravet om meddelelse efter arvelovens § 80			29.08.2025

§ 9 Undtagelsen for sædvanlige gaver efter § 93, stk. 2

[§ 93, stk. 2](#) undtager sædvanlige gaver fra dødslejereglen i stk. 1, nr. 2. Undtagelsen gælder **kun** nr. 2 – en egentlig døds gave efter nr. 1 er omfattet, uanset om den er sædvanlig.

Forarbejderne afgrænser begrebet:

Ved sædvanlige gaver tænkes navnlig på fødselsdagsgaver, bryllupsgaver, konfirmationsgaver og andre gaver, som gives i anledning af en bestemt begivenhed. Også gaver, der ydes uden nogen bestemt ydre anledning, kan være omfattet af bestemmelsen.

Der stilles ingen krav til gavens art – også pengegaver kan være sædvanlige. Det afgørende er forholdet til giverens økonomi:

Ved bedømmelsen af, om der er tale om en sædvanlig gave, må der bl.a. ses på giverens indkomst- og formueforhold på gavetidspunktet, samt på, hvad der tidligere er givet som gave, og om værdien står i misforhold til giverens kår. F.eks. vil det forhold, at en døende person betænker sit barnebarn med en konfirmationsgave på 10.000 kr., ikke kræve, at der oprettes testamente, hvis også øvrige børnebørn eller andre slægtninge er blevet betænkt med en lignende gave.

Et centralt – og ofte misforstået – punkt er forholdet til afgiftsreglerne:

Det forhold, at en gave er omfattet af reglen om afgiftsfritagelse i boafgiftslovens § 22, medfører ikke i sig selv, at gaven kan anses for en sædvanlig gave, og at der ikke stilles krav om iagttagelse af testamentsreglerne.

At en overførsel ligger inden for det afgiftsfrie bundbeløb i [boafgiftsloven § 22](#) er altså ikke i sig selv nok. Højesterets kendelse i [Sag 21/2023](#) er den praktiske bekræftelse: samtlige otte gavebeløb lå præcis på de afgiftsfrie grænser, og gaverne blev alligevel kvalificeret som dødslejegaver. Overensstemmelsen med bundbeløbene talte tværtimod **for**, at der var tale om en planlagt dødsdisposition.

Forarbejderne anviser endelig to fortolkningsbidrag udefra:

Praksis efter lov om ægteskabets retsvirkninger § 30 om sædvanlige gaver mellem ægtefæller og konkurslovens § 64, stk. 3, om lejlighedsgaver, der er undtaget fra omstødelse i konkurs, vil i øvrigt være vejledende ved den nærmere fastlæggelse af, hvad der kan anses for sædvanlige gaver.

Retsvirkningsloven er siden afløst af ægtefælleloven, men henvisningen til [konkursloven § 64, stk. 3](#) står ved magt. Bestemmelsen undtager fra omstødelse »lejlighedsgaver og lignende gaver og understøttelser, som ikke stod i misforhold til skyldnerens økonomiske forhold«. Kriteriet »misforhold til giverens økonomiske forhold« er dermed fælles for konkurslovens omstødsregel og arvelovens § 93, stk. 2 – og konkursretlig praksis om lejlighedsgaver kan påberåbes ved fortolkningen.

Sammenfattende er testen for § 93, stk. 2, tredelt:

1. Foreligger der en **konkret anledning** (fødselsdag, konfirmation, bryllup) eller er gaven i det mindste af en type, der ydes uden ydre anledning som led i et mønster?
2. Står gavens værdi i **rimeligt forhold** til giverens indkomst- og formueforhold på gavetidspunktet?
3. Er der **ligebehandling** – er andre børnebørn eller slægtninge betænkt tilsvarende, og svarer gaven til det, der tidligere er givet?

Er alle tre led opfyldt, er gaven sædvanlig og falder uden for § 93, stk. 1, nr. 2. Fejler ét led – som i Højesterets sag, hvor gaverne udgjorde knap halvdelen af formuen – er undtagelsen ikke anvendelig.

LOV

[Arveloven § 93, stk. 2](#)[Boafgiftsloven § 22](#)[Konkursloven § 64, stk. 3](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afgørelse om dødslejegaver og beregning af boafgift

20.10.2023

Afgiftssporet – § 93-gaver medregnes i bobeholdningen efter § 10 boafgiftsloven § 1

Det praktisk vigtigste udslag af § 93 er ikke gavens civilretlige tilsidesættelse, men afgiftskonsekvensen. Højesteret har i [Sag 21/2023](#) afgjort spørgsmålet endeligt:

Højesteret finder, at boafgiftslovens § 1 i overensstemmelse med forarbejderne og fast landsretspraksis med henblik på at modvirke omgåelse skal forstås således, at værdien af gaver, som er omfattet af arvelovens § 93, skal medregnes ved opgørelsen af de værdier, som en afdød person efterlader sig. Dette gælder, selv om ingen arving vil anfægte gavernes gyldighed.

Den sidste sætning er afgørende. Afgiftskonsekvensen indtræder **automatisk** ved kvalifikationen – den forudsætter ikke, at nogen arving gør en indsigelse gældende. Enighed mellem arvingerne om ikke at anfægte gaverne afskærer altså ikke skifteretten fra at tillægge dem bobeholdningen.

Efter [boafgiftsloven § 1, stk. 1](#) betales boafgift på 15 pct. af de værdier, en afdød person efterlader sig. Efter [§ 1, stk. 2](#) betales yderligere tillægsboafgift på 25 pct. af den del, der tilfalder andre end den opregnede nærmeste familiekreds. I Højesterets sag betød tillægget af de 460.200 kr., at bobeholdningen steg fra 490.084 kr. til 950.284 kr. og dermed oversteg bundfradraget – med en boafgift på 49.902,60 kr. til følge. Uden tillægget ville boet have været afgiftsfrit.

Af de originale forarbejder til boafgiftsloven (**1994 LSF 254 – Forslag til lov om afgift af dødsboer og gaver**) fremgår, at afgiften efter § 1 er en **boafgift** og ikke – som efter den tidligere arve- og gaveafgiftslov – en arvingsafgift. Netop derfor knytter afgiftspligten sig til boets samlede værdier og ikke til den enkelte arvings erhvervelse. Det understøtter Højesterets fortolkning: er en gave arveretligt en dødsdisposition, hører værdien til blandt »de værdier, som en afdød person efterlader sig«.

Bemærk to kommende ændringer af personkredsen i § 1, stk. 2, som får betydning for tillægsboafgiften af dødslejegaver:

- Ved **lov nr. 482 af 22. maj 2024** indsættes afdødes søskende som ny litra g i § 1, stk. 2, med virkning fra 1. januar 2027, så søskende ikke længere skal betale tillægsboafgift.
- Ved **lov nr. 563 af 27. maj 2025** – med ikrafttræden 1. juni 2025 – nyaffattes § 1, stk. 2, litra a og b, så børn, som afdøde har afgivet erklæring om medmoderskab til efter børnelovens § 27 a, stk. 2 eller 4, og disses afkom omfattes af den afgiftsbegunstigede personkreds.

Ingen af ændringerne berører arveloven § 93 som sådan, men de flytter grænsen for, hvornår en dødslejegave udløser tillægsboafgift på 25 pct.

Den indkomstskatteretlige side er ikke sammenfaldende. I [SKM2020.82.VLR](#), stadfæstet af Højesteret ved [SKM2021.112.HR](#), var spørgsmålet, om værdien af frivillige indbetalinger og gaveoverdragelser skulle indgå i opgørelsen af et dødsbos aktiver og nettoformue efter dødsboskatteloven. Det indgår i den forbindelse, at dødsboskatteloven – modsat boafgiftsloven – ikke indeholder en bestemmelse om, at døds-gaver skal tillægges arvebobeholdningen. Kvalifikationen efter arveloven § 93 slår altså igennem på **boafgiften**, men ikke uden videre på dødsboets **indkomstskattemæssige** skattefritagelsesgrænser.

§ 11 Kompetence og proces – skifteretten afgør § 93-spørgsmålet

Kvalifikationen efter arveloven § 93 træffes af **skifteretten** som led i afgiftsberegningen, ikke af Skatteforvaltningen. Det følger af [dødsboskifteloven § 80, stk. 1](#):

Skifteretten beregner og opkræver bo- og tillægsboafgift efter reglerne i lov om afgift af dødsboer og gaver og kan forinden forelægge spørgsmål om afgiftsberegningen for told- og skatteforvaltningen.

Skifteretten reviderer boopgørelsen bl.a., når told- og skatteforvaltningen anmoder derom, eller når det som led i en stikprøvekontrol eller af hensyn til afgiftsberegningen findes hensigtsmæssigt, jf. [§ 79, stk. 3](#).

Denne kompetencefordeling forklarer, hvorfor Skatterådet i [SKM2022.532.SR](#) ikke kunne besvare spørgsmålet om en allonges gyldighed i forhold til arveloven § 93, stk. 1, nr. 1 – den arveretlige forudsætning hørte under skifteretterne. Samme udgangspunkt genfindes i Vestre Landsrets dom af 14. november 2016, [SKM2017.276.VLR](#), hvor det blev gjort gældende, at skifteretten er rette myndighed til at træffe afgørelse vedrørende dødslejegavers omstødelighed efter arveloven § 93 – og hvor gaverne ved skifterettens kendelse af 11. oktober 2011 netop **ikke** var anset for dødslejegaver.

Klageadgangen følger [dødsboskifteloven § 80, stk. 3](#):

Arvinger, legatarer og told- og skatteforvaltningen kan klage over afgiftsberegningen til skifteretten. Klagefristen er 4 uger, der regnes fra modtagelsen af meddelelsen om afgiftsberegningen. ... Indgives klage ikke rettidigt, er afgiftsberegningen endelig.

Skifteretten træffer herefter afgørelse i klagesagen, og afgørelsen om den endelige afgiftsberegning kan kæres af arvinger, legatarer, bobestyreren og told- og skatteforvaltningen, jf. [§ 80, stk. 4](#). Netop denne kæde – skifteret → landsret → Højesteret med Procesbevillingsnævnets tilladelse – er den, Højesterets sag fulgte.

Fristerne i afgiftssporet håndhæves strengt. Skifteretten i Aalborg fastslog i [SKS-10/2006-ALB](#) af 19. marts 2008, at et arveafkald skal være meddelt skifteretten inden indlevering af den endelige boopgørelse for at kunne indgå i afgiftsberegningen; en boopgørelse, der blot nævner afkaldet, træder ikke i stedet for en selvstændig meddelelse. Tilsvarende fandt Skifteretten i Holstebro i [SKS-278/2010-HOL](#) af 31. august 2011:

Erklæringen om tilbagekaldelse af arveafskaldet er først meddelt skifteretten efter udløbet af fristen for indgivelse af boopgørelsen, hvorfor der ved beregningen af boafgiften er bortset herfra, jf. boafgiftslovens § 5, stk. 4, og Højesterets kendelse trykt i U 2009.1024.H.

Rådgiverrisikoen er reel. I [BS-783/2006-VIB](#) af 10. september 2007 fandt retten, at en advokat havde handlet ansvarspådragende ved ikke at kende og rådgive om en boafgiftsretlig bestemmelse ved oprettelsen af et fællestestamente:

Retten finder, at sagsøgeren og hendes ægtefælle med rette kunne gå ud fra, at sagsøgte var bekendt med de relevante bestemmelser i boafgiftsloven og dermed var i stand til at yde ægteparret relevant rådgivning om konsekvenserne af deres testamentariske ønsker ... Retten finder, at sagsøgte herved ikke har levet op til sine forpligtelser som advokat.

Advokaten blev dog frifundet, fordi årsagsforbindelsen til det påståede tab ikke var godtgjort. Dommen viser ikke desto mindre, at rådgivning om dødsnære gavedispositioner uden at inddrage § 93 og boafgiftsvirkningen kan udgøre et professionsansvar.

At fristreglerne i boafgiftsloven fortolkes efter deres ordlyd, bekræftes af Højesterets dom af 14. februar 2025, [BS-29841/2024-HJR](#), hvor 6-måneders fristen for at ændre en gaves værdiansættelse blev fastslået alene at angå handelsværdien og ikke passivposter, der ikke har betydning for handelsværdien.

LOV

Arveloven § 93, stk. 1

Dødsboskifteloven § 79, stk. 3

Dødsboskifteloven § 80, stk. 1, 3-4

PRAKSIS	Højesteret · Dom om gaveafgift og frist for ændring af værdiansættelse af passivposter	14.02.2025
	Byretten · Sag om boafgiftsberegning efter tilbagekaldelse af arveafkald	31.08.2011
	Byretten · Afgørelse om boafgift efter indlevering af arveafkald	19.03.2008
	Byretten · Sag om advokats erstatningsansvar for mangelfuld rådgivning om boafgift i testamente	10.09.2007
	Procesbevillingsnævnet · 3.-instansbevilling om hjemmel i boafgiftsloven til medregning af dødslejegaver i bobeholdningen	15.03.2023

Gaveløfter, gældseftergivelser og kvalifikationen af overførsler mellem nærtstående

En stor del af de sager, der rejser § 93-spørgsmål, angår ikke klassiske gavebreve, men overførsler og lånedokumenter mellem nærtstående, hvor kvalifikationen først bliver aktuel ved dødsfaldet. Landsskatterettens praksis giver her nyttige holdepunkter.

I [24-0035086](#) af 31. oktober 2024 var moren afgået ved døden den 11. april 2023, og fire overførsler i perioden 2017-2022 skulle kvalificeres. Landsskatteretten opdelte dem således:

Overførsel	Dokumentation	Kvalifikation
35.000 kr. (2017)	Købekontrakt om hest, kontanthævning af 32.000 kr. dagen efter	32.000 kr. videreformidling; 3.000 kr. gave
500.000 kr. (2017)	Gældsbrief med klausul om årlig nedskrivning »i henhold til arvelovens satser«	Bindende gaveløfte – hele hovedstolen gave i 2017
250.000 kr. (2020)	Tilsvarende gældsbrief	Bindende gaveløfte – klagerens andel 125.000 kr. gave i 2020
150.000 kr. (2022)	Intet lånedokument (moren var syg)	Gave – bevisbyrden for lån ikke løftet

Om det manglende lånedokument udtalte Landsskatteretten:

Landsskatteretten har herved navnlig lagt vægt på, at klagerens påstand ikke er bestyrket af tilstrækkelige objektive kendsgerninger, herunder at klageren ikke har fremlagt et skriftligt lånedokument vedrørende denne indsætning.

At dokumentet ikke blev oprettet på grund af morens sygdom og senere død kunne ikke føre til et andet resultat. Afgørelsen illustrerer et vigtigt praktisk forhold: **når en overførsel foretages tæt på dødsfaldet uden dokumentation, er den retlige risiko dobbelt** – den kan enten kvalificeres som en afgiftspligtig livsgave i overførselsåret eller som en dødslejegave efter § 93, stk. 1, nr. 2, med tillæg til bobeholdningen. Begge udfald er mere byrdefulde end det påberåbte lån.

Landsskatterettens afgørelse af 10. oktober 2024, [20-0105766](#), viser samme grundsynspunkt i generationsskiftesammenhæng: hvor en aftalt modydelse ikke berigtiges, og giveren hverken træder tilbage fra aftalen eller kræver differencen betalt, foreligger der en vederlagsfri formueoverførsel – en gave – på det tidspunkt, hvor det stod klart, at betalingen udestod.

Sammenfattende gælder følgende for kvalifikationen:

- **Er der afgivet et bindende gaveløfte i levende live?** Så er der tale om en livsgave, uanset hvornår effektueringen sker, og uanset at parterne kalder den »arv«. Gaveløftet er bindende, når det kommer til modtagerens kundskab.
- **Er opfyldelsen derimod betinget af dødsfaldet?** Så er § 93, stk. 1, nr. 1, i spil, og testamentsformerne skal iagttages.
- **Er gaven fuldbyrdet, men tæt på døden?** Så er § 93, stk. 1, nr. 2, i spil, og den dobbelte betingelse skal prøves.
- **Foreligger der ingen dokumentation?** Så gælder formodningen i gavemiljøet mellem nærtstående for, at overførte beløb er gaver, og bevisbyrden for et lån påhviler modtageren.

LOV	Arveloven § 93, stk. 1	Boafgiftsloven § 22, stk. 1	
PRAKSIS	Landsskatteretten · Kvalificering af pengeoverførsler som gaver pga. gaveløfte i gældsbreve samt forrentning af gaveafgift		31.10.2024
	Landsskatteretten · Yderligere gaveafgift ved manglende betaling af udbytteskat i forbindelse med generationsskifte		10.10.2024

§ 13 Sammenfatning – hvad praksis efter arveloven § 93 lærer

Praksis efter [arveloven § 93](#) er koncentreret om få, men klare afgørelser, hvoraf Højesterets kendelse af 20. oktober 2023 er den bærende. Hovedlinjerne kan sammenfattes således:

Kvalifikationen er en konkret bevisbedømmelse med to selvstændige led. Døden skal objektivt have været nært forestående, OG giveren skal subjektivt have været klar over det. Retten kræver ingen lægelig erklæring, men foretager en samlet vurdering af journalmateriale, plejehjemsnotater, behandlingsfravalg, gavens størrelse i forhold til formuen og den tidsmæssige nærhed. Dissensen i [BS-204/2022-VLR](#) viser, at et journalnotat om reversibilitet ikke i sig selv afskærer kvalifikationen.

Afgiftsvirkningen er automatisk og uafhængig af arvingernes holdning. Værdien af en § 93-gave medregnes ved opgørelsen af de værdier, afdøde efterlader sig, jf. [boafgiftsloven § 1, stk. 1](#) – også hvor ingen arving vil anfægte gavernes gyldighed. Det er den mest praktiske konsekvens af bestemmelsen.

Afgiftsfrihed er ikke det samme som sædvanlighed. Forarbejderne siger det direkte, og Højesterets sag bekræfter det: samtlige gaver lå præcis på de afgiftsfrie bundbeløb i [boafgiftsloven § 22](#), og netop denne præcision talte for, at der var tale om en planlagt dødsdisposition.

Tidsafstanden er hovedfilteret. Er gaven givet mere end et år før dødsfaldet, finder § 93, stk. 1, nr. 2, som udgangspunkt ikke anvendelse, jf. [SKM2021.125.BR](#) og [SKM2022.240.ØLR](#). Praksis peger på, at bestemmelsen først bliver reelt aktuel ved dage eller få uger.

Retsvirkningen er iagttagelse af hele testamentssystemet – formkravene i [arveloven §§ 63-66](#), reglerne om testationskompetence i [§ 5](#) og [§ 10](#), samt reglen om fri tilbagekaldelighed, medmindre der er afgivet uigenkaldelighedserklæring efter [§ 68](#). I dødslejesituationer vil nødtestamente i [§ 65](#) ofte være den eneste praktisk anvendelige form, men nødtilstanden vurderes strengt, jf. [SKS-1305/2017-ARH](#).

Kompetencen ligger hos skifteretterne. Kvalifikationen træffes som led i afgiftsberegningen efter [dødsboskifteloven § 80](#), og usikkerhed om den arveretlige kvalifikation kan begrunde afvisning af en anmodning om bindende svar, jf. [SKM2022.532.SR](#). Klagefristen på 4 uger efter [§ 80, stk. 3](#) er præklusiv.

Rådgivningsmæssigt følger to praktiske anvisninger. For det første: ønskes en gave ydet i den sidste tid, bør dispositionen enten holdes klart inden for det sædvanlige (mønster, anledning, ligebehandling, rimeligt forhold til kårerne) eller gennemføres i testamentsform – i givet fald som nødtestamente efter [§ 65](#), hvis notar- eller vidnetestamente ikke er praktisk muligt. For det andet: ønskes en livsgaveplan realiseret, bør den dokumenteres løbende og gennemføres i god tid, så tidsafstanden og mønsteret i sig selv taler imod [§ 93](#). Praksis viser konsekvent, at manglende dokumentation for et påstået lån eller for en tidligere gaveplan falder ud til ugunst for modtageren.

LØV

[Arveloven § 65](#)
[Arveloven § 93, stk. 1, 2](#)
[Boafgiftsloven § 1, stk. 1](#)
[Dødsboskifteloven § 80, stk. 3](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afgørelse om dødslejegaver og beregning af boafgift	20.10.2023
	Landsretten · Landsrettens stadfæstelse af kendelse om dødslejegaver og boafgift	09.09.2022
	Byretten · Gyldighed af nødtestamente - Samlevers arveret	02.05.2018
	Landsskatteretten · Kvalificering af pengeoverførsler som gaver pga. gaveløfte i gældsbreve samt forrentning af gaveafgift	31.10.2024
	Procesbevillingsnævnet · 3.-instansbevilling om hjemmel i boafgiftsloven til medregning af dødslejegaver i bobeholdningen	15.03.2023

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

Arveloven § 5	stk. 1	Arveloven § 63	
Arveloven § 65	stk. 1	Arveloven § 93	stk. 1, 2
Boafgiftsloven § 1	stk. 1	Boafgiftsloven § 22	stk. 1
Dødsboskifteloven § 80	stk. 3		

MATERIALE Citerede afgørelser

19 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

4

26.03.2026	Højesteret: Bestridt gældsbrev mod arving skal behandles efter dødsboskiftelovens § 54, stk. 2 – arvingen må anlægge sag	54509-2025
14.02.2025	Dom om gaveafgift og frist for ændring af værdiansættelse af passivposter	7188-8657
14.11.2024	Højesterets dom i sag om gaveafgift ved gældseftergivelse: Værdiansættelse af anfordringsgældsbreve mellem nærtstående	6563-7880
20.10.2023	Højesterets afgørelse om dødslejegaver og beregning af boafgift	21-2023
LANDSRET TEN · ANKEINSTANS		1
09.09.2022	Landsrettens stadfæstelse af kendelse om dødslejegaver og boafgift	4253-5095
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		8
17.07.2024	Sag om arvingens retlige interesse til at anfægte testamente afvist af Skifteretten	9873-11552
08.01.2024	Enke tabte sag om tilbagekaldelse af testamente – E-mail anset for gyldig meddelelse	9688-11309
08.04.2022	Sag om gyldighed af ophævelsesægtepagt og testamentsfortolkning	2277-2713
02.05.2018	Gyldighed af nødtestamente - Samlevers arveret	5922-7074
18.01.2016	Nødtestamente afvist - forsikringsydelse til nærmeste pårørende efter loven	6691-8039
31.08.2011	Sag om boafgiftsberegning efter tilbagekaldelse af arveafkald	6657-7996
19.03.2008	Afgørelse om boafgift efter indlevering af arveafkald	3328-3957
10.09.2007	Sag om advokats erstatningsansvar for mangelfuld rådgivning om boafgift i testamente	6479-7774
LANDSSKATTERET TEN · ADMINISTRATIV KLAGEINSTANS		2
31.10.2024	Kvalificering af pengeoverførsler som gaver pga. gaveløfte i gældsbreve samt forrentning af gaveafgift	24-0035086
10.10.2024	Yderligere gaveafgift ved manglende betaling af udbytteskat i forbindelse med generationsskifte	20-0105766
PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		2
13.12.2024	Twist om skiltningens synlighed på et grusareal ved Campusvej i Hillerød	park-5095
03.12.2024	Twist om tidsforbrug ved indhentelse af p-registrering i klatreklub under COVID-19-restriktioner	park-3957
PROCESBEVILLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		2
29.08.2025	Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om gyldig tilbagekaldelse af fælles gensidigt testamente og kravet om meddelelse efter arvelovens § 80	25/08851
15.03.2023	3.-instansbevilling om hjemmel i boafgiftsloven til medregning af dødslejegaver i bobeholdningen	22/21204

FORARBEJDE **Betænkninger**

1 reference

Betænkning om revision af arvelovgivningen mv.

nr. 1473 · 2006 · Justitsministeriet